

VP6BR Pitcairn Island DXpedition

40 vuoden haave toteutuu

Osa 1

Teksti: Jukka Heikinheimo,
OH2BR/VP6BR
Kuvat: Nob Ichino,
JF2MBF

STOP PRESS!

Jukka, VP6BR,
aloitti operoinnin
maanantaina
24.1.2000.
Katso jaksot
RA 1/2000 s. 42.

Aucklandissa, Uuden Seelannin pohjoiskärjessä, on kesä parhaimmillaan, vaikka onkin tammi-kuun puoliväli. Eksoottiset kukat tuoksuvat ja perhoset kisailevat ympärillä. Autossa tulee hiostavan kuuma, mutta kadulla vielä kestää, kun on vain kevyesti vaatteita päällä ja mereltä puhaltelee miellyttävä tuulenhenkäys. Purjehduskilpailut "The America Cup" ovat television pääaihe.

Voisin ajatella olevani kaukomailla lomalla tai muuten vain kyläilemässä. Matkani päämäärä on kuitenkin vielä kauempana, yli viikon laivamatkan päässä Uudesta Seelannista. Muutaman päivän kuluttua "Queensland Star" -laivani lähtee kohti Panaman kanavaa ja pysähtyy puolimatassa pienen Pitcairnin saaren luona.

Taustaa

Sain ensimmäisen radioamatöörilupani vuonna 1960. Jo tuolloin mieli teki saada yhteyksiä kaukomailla edes radion välityksellä, kun muihin maanosiin tuskin oli asiaa

pitkiin aikoihin. Robinson Crusoen tarina oli tullut tutuksi ja kiehtoi nuoren pojan mieltä. Myöhemmin selvisi, että tarinalla oli todellisuuspohjakin, sillä Robinson Crusoen saari löytyi aikanaan Tyynen valtameren itäosassa sijaitsevasta Juan Fernandezin, CE0Z, saariryhmästä.

Vuodet vierivät ja kaukasiin saariin kohdistuvat haaveet alkoivat saada konkreettisempia kohteita. Vuonna 1970 pidin ensimmäisen yhteyteni Pitcairnsaarelle, jonka prefiksi vielä tuolloin oli VR6. Saaren tuohon aikaan ainoa aktiivinen radioamatori Tom Christian, VR6TC, antoi minulle uuden maan ja tarkan suunnan haaveilleni. Kun vielä sain seuraavana vuonna käsiini tanskalaisen matkakirjailijan Arne Falk-Rønneen vuonna 1965 suomeksi julkaistun teoksen "Paratiisi vasemmalla", tiesin kaukokaipuuni kohteesta jo paljon enemmän. Nyt ymmärrän, että jo tuolloin sain nähdä, miltä tulevat isäntäni nuorena kihlaparina olivat näyttäneet, tosin en vain tiennyt vielä, että heistä todellakin tulisi jonain päivänä isäntiäni monen kuukauden DXpeditioni ajaksi.

Tomin XYL:n Bettyn, VR6YL, kanssa pidin yhteyden vasta 1987. Tämän jälkeen kuulin pitcairnilaisen aseman vain kerran, kun Betty workki Etelä-Eurooppaa neljänkympin fonella. Kutsuin pitkään, mutta tajusin lopulta, että italialaisten välistä on suomalaisen dipolinomistajan turha yrittää saada kusoaa.

Elämä jatkoi kulkuaan ja maita kertyi plakariin, samoin matkoja muihin maanosiin tuli "ansiolistalle". Kaukaisen saaren kaipuu ei kuitenkaan hellittänyt, se vain odotti toteutuakseen sopivampaa hetkeä. Venäjän kaupan romahduksen myötä tuo hetki tuntui tulleen 1999 keväällä, kun vientikaupan hiljaisuus alkoi vaivata ja runsas vapaa-aika kutsui haaveiluun.

Huhtikuussa 1999 otin ratkaisevan askeleen - kirjoitin kirjeen Tomille ja Bettylle kertoen heille haaveistani. Kysyin suoraan, olisivatko he valmiit ottamaan suomalaisen radioamatöörin luokseen kusionpitoa harrastamaan. Soitin vielä faksini perään ja Betty totesi, että mietimme Tomin kanssa asiaa ja aikanaan vastaamme. Jäin siis jännittyneeseen odotukseen. Kuukauden kuluttua minut armahdettiin: tervetuloa Pitcairnille perheemme vieraaksi!

Runsaan puolen vuoden valmistelujen, satojen sähköpostien ja kirjeiden jälkeen olen nyt siis päättynyt maapallon toiselle puolelle miettimään, miten oikein tänne jouduinkaan? Vastaus on minun kohdallani se, että kun tarpeeksi kauan haaveilee jostakin asiasta, siitä voi tulla pakkomielle ja ainoa keino vapautua pakkomielteestä on toteuttaa se. Tämä voi kyllä päteä moneen muuhunkin ihmiseen, joten XYL:t tarkkailkaa hamsipuolisonne mielentilaa hänen katsoessaan kaukaisuuteen lasittunein silmin. Hän saattaa olla taas yhden askeleen verran lähempänä

sitä hetkeä, jolloin haave alkaa muuttua todeksi. Oletteko valmiit? Minun vaimolleni Loretalle matkani Pitcairnille tuli yllätyksenä, eikä hän aluksi ottanut puheistani todesta. Siinä vaiheessa, kun DX-bulletiinit alkoivat kertoa uutista matkastani koko maailmalle, hänen kasvoilleen tuli huolestunut ilme: mieshän on aivan vakavissaan!

Mikä Pitcairn?

Pitcairnin pieni vulkaaninen saarennpyppylä sai kauan olla länsimaiselta sivistykseltä rauhassa, polynesialaiset siellä kyllä vierailivat ja jossain vaiheessa myös asuivat. Vasta 210 vuotta sitten saari sai ensimmäiset eurooppalaista syntyperää olevat asukkaansa, kun englantilaisella Bounty-laivalla syttyi kapina. Kapinan johtaja Fletcher Christian oli tulevan isäntäni Tom Christianin, VP6TC, isoisoisoisoisä. Kapinalliset, kaikkiaan 9 englantilaista merimiestä, pakenivat lain pitkää kättä mahdollisimman kaukaiselle tuntemalleen saarelle, jonka sijainti heidän onnekseen oli merkitty silloisiin karttoihin väärin. Mukaansa he ottivat polynesialaiset ystävättärensä, joista jotkut olivat jo raskaana. Muutama polynesialainen mieskin sai armon tulla jakamaan heidän kohtalonsa ja palvelemaan uusia isäntiään.

Tästä piskuisesta joukosta sai näin alkunsa eräs maapallon erikoislaatuisimmista yhteisöistä, joka on jatkanut muusta maailmasta eristettyä elämäänsä Tyynenmeren syrjäisellä saarella. Tarina on viehättänyt elokuvantekijöitä ja kirjailijoita: siitä on tehty viisi täysimittaista elokuvaa ja kirjoitettu kymmeniä kirjoja.

Nykyään Pitcairnilla asuu vain 46 ihmistä. Puolitoista vuosisataa aiemmin asukkaita oli lähes 200, mutta heidät siirrettiin Australian lähellä sijaitsevalle Norfolk saarelle, koska katsottiin, että Pitcairn ei kyennyt tarjoamaan toimeentuloa niin suurelle joukolle. Kymmenet siirretyistä saarelaisista palasivat kuitenkin muutaman vuoden koti-ikävää podettuaan takaisin kotisaarelle. Näin Pitcairn säilyi asuttuna brittiläisen kansainyhteisön osana. Edelleenkin Norfolk saarella vietetään vuosittain juhlaa yhteisten juurien muistamiseksi Pitcairnin asukkaiden kanssa.

Hieman yli sata vuotta sitten kaikki pitcairnilaiset kääntyivät Seitsemännen päivän adventistien uskoon. Jokapäiväisessä elämässä tämä merkitsee sitä, että tupakka ja alkoholi ovat saarella tuntemattomia ja lauantai on pyhitetty levolle ja hartauden harjoitukselle. Sianlihan syönti on saarelaisilta kielletty. Aviorikos on kuolemansynti.

Radio - osa Pitcairnin arkipäivää

Kaikilla saarelaisilla on kotonaan VHF-radiopuhelin, joten radioyhteydet kuuluvat luonnollisena osana jokapäiväiseen elämään. Saaren kaikki asukkaat päivystävät kanavalla 16, joten kaikille suunnatut

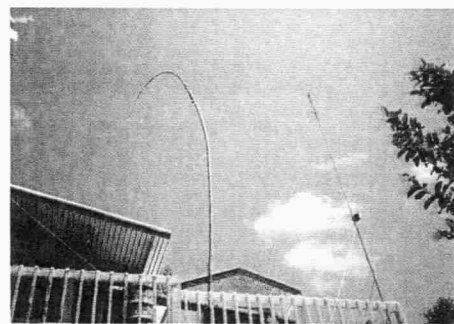
tiedotukset on helppo hoitaa, samoin yhteydet Pitcairnilla vieraileviin valtamerialuksiin.

Pitcairnin ensimmäinen hamssi Andrew Young, VR6AY, kuoli 12 vuotta sitten 89 vuoden iässä. Tunnetuin VR6-prefiksillä workkinut hamssi on kuitenkin Tom Christian, jonka tunnus nykyään prefiksimuutoksen jälkeen on VP6TC. Muillakin saarelaisilla on tapana käyttää tunnuksia, joiden suffiksi on sama kuin tunnuksen haltijan nimen alkukirjaimet. Peräti yhdeksästä saarelaisesta on voimassaoleva radioamatöörilupa. DXereitä ei heidän joukostaan tosin löydy Tomin paikkaa täyttämään. Tom on itse jo saanut pile-up'eista jo sen verran tarpeekseen, että hän viettää aikaansa mieluummin kavereiden kanssa rupattelun. Olisikohan nykyisellä bandikäytätymisellä osansa tähän asiointilaan? Nuoremista VP6-hamsseista aktiivisin lienee nykyään Dave Brown, VP6DB, joka silloin tällöin ajaa pienen pile-up'in pätkän saaren huipulla sijaitsevalta kerhoasemalta tunnuksella VP6PAC.

VP6BR DXpedition

Tätä lukiessasi olet kenties jo pitänyt kanssani yhteyden. Laivani lähtöpäiväksi on ilmoitettu maanantai 17.1 ja matka kestää runsaan viikon. Tammi-helmikuun vaihteessa minun pitäisi siis päästä Pitcairnilta ääneen, kunhan 4,1kW generaattori ja 2400 l bensaa on ensin raahattu saaren huipulle, asema rakennettu ja antennit pystytetty.

Kelien pitäisi nyt auringonpilkkumaksimin aikaan olla parhaimmillaan, joten pienikin signaali voi kantaa maapallon toiselle puolelle. Olen äänessä niin paljon kuin keski-ikäisen DXerin runsaasta workkimisestä raihmainen ruumis, mutta vielä pirteä sielu antavat myöten. Olen opiskel-

Vertikaalit taipuvat kauniisti saaren ikuisessa merituudessa.

lut 9M0-tiimiin kuuluneelta G4JVG:ltä saamiani keliennusteita, joiden mukaan kelit Pitcairnilla piikkaisivat helmikuussa Suomen suuntaan seuraavasti:

KELIENNUSTE OH - VP6

Lyhyttä tietä (SP)

Bandi, m	Keli-ikkuna, UTC
80	06
40	04...07
30	04...08
20/17	07...13
17	08...13
12/10	09

Pitkää tietä (LP)

Bandi, m	Keli-ikkuna, UTC
80...10	15...16

Taulukko on suuntaa-antava ja kaipa tarkistamista käytännössä. Bandillaoloajat ovat alustavan suunnitelman mukaan 03...10 ja 15...20 UTC, nukkuma-ajat vastaavasti näiden aikojen välillä. Kelien mukaan kuitenkin eletään, eli workitaan niin kauan kuin keliä ja voimia riittää. Euroopan ja varsinkin Skandinavian kusot ovat etusijalla. Tulehan kutsumaan!

Nob, JF2MBF, vieraili saarella muutama vuosi sitten ja operoi tunnuksella VP6JJ.

Miltä nyt tuntuu?

Jukalla 21.500 yhteyttä
lokissa 27.2. mennessä.
Linukka edelleen rikki,
uusi odottaa ZL-maassa
sopivaa laivaa.

Teksti ja kuvat:
Jukka Heikinheimo, OH2BR/VP6BR

DX

Karibian ja Vähän Tyynen Meren aalloilla

eli Heikinheimon veljesten matkakertomus, osa 2b

Miika Heikinheimo, OH2BAD
Sammonkatu 7 A 4
00100 HELSINKI

Reinaldo, YV5AMH, Raili ja Miika Caracasissa.

Mitenkä juhlia 40-vuotista radioamatööriuraa, sen kulkua voimme parhaillaan seurata bandeilla ja RA:n palstoilla kun vanhempi veljeni Jukka, OH2BR, aktivoi Pitcairn-saarta tunnuksella VP6BR.

Entä sitten 20-vuotishääpäivä, olisiko se ehkä jonkun matkan väärti? Kyllä varmasti, totesimme XYL:n Railin kanssa. Mutta ei mitään tavallista turistilomaa hotelleissa ja kansoitetuilla rannoilla, sitä olimme jo oppineet karttamaan.

Yhteyksien luomista

Vuosien mittaan on henkilökohtaisia radioamatööriyhteyksiä syntynyt luonnollisesti useita. Vuonna 1973 olin Israelin Radioamatööriliiton 25-vuotisjuhlissa tutustunut Martiniin, VE3MR,

jonka asemalta sain työskennellä tunnuksella 4X/OH2BAD (ks. RA 9/73). Yhteydenpito on jatkunut vuosikymmenten mittaan niin, että Martin ja Truus, VE3MRS, ovat olleet Suomessa kaksi kertaa, me taas kävimme Torontossa, Kanadassa kesällä 1997 (ks. RA 8/97). Joitakin vuosia sitten he perustivat kesä-QTH:n Karibialle Aruba-saarelle, josta varsinkin Martin on aktiivi tunnuksella P49MR.

1980-luvulla Venezuelan Suomen suurlähettiläänä toimi kaksi radioamatööriä peräkkäin, Nestor Coll, YV5BID/OH2ZAN ja Reinaldo Leandro, YV5AMH. Yhteydet toimivat hyvin. Nestor tarkisti keskusteluoppaamme (The Radio Amateur's Conversation Guide, 1980) espanjan kielen, Reiskan kanssa teimme jopa petition OH0:aan kesällä 1984. Curacaon hurjana kontestisyksynä (PJ9W, 1990) vierailimme hänen Caracasin kodissaan.

Syksyllä 1998 Helsingissä vieraili Keski-Amerikan ehkä tunnetuin DXeri Raymundo, YS1RR/YS1RRD ja XYL Maria Cristina, YS1TT. Kutsun oli esittänyt alkuvuodesta El Salvadorista operoinut suomalainen YS1X-tiimi (ks. RA 7-8/98). Raymundoon ja Titiin tutustuminen olikin kolmas lenkki suunnitelmissa, joka toteutui matkana tammi-helmikuussa 2000.

Matkaan

Olimme Railin kanssa viettäneet 20-vuotishääpäiväämme 26.12.1999, mutta jätimme matkaan lähdön omien työkiireittemme sekä myös ennakoitujen millennium-ongelmien johdosta tammikuun loppuun. Matkatoimisto tarjosi Espanjan lentoyhtiö Iberiaa. Näin saimme edulliset matkat, emme välttämättä helpoimpia reittejä.

Torstaina 27.1. starttasimme Tukholman ja Barcelonan kautta Madridiin. Vastassa oli Fernando, EA4BB, joka oli tuttu jo Suomen

P43E

YL STATION, EMILY THIEL
P.O. BOX 614
ORANJESTAD, ARUBA

OH2BAD

Date	UTC	Band	RST	2X
24-Mar-1999	22:45	20m	59	PHO
27-Mar-1999	21:02	15m	59	PHO
14-Jan-2000	16:29	12m	59	PHO

Tnx QSL, Greetings from Aruba

CQ 9, ITU 11, IOTA SA-036

VP6BR Pitcairn Island DXpedition

40 vuoden haave toteutuu

Osa 3

Välähdyksiä peditiomiehen elämästä

STOP PRESS
Jukka sai vihdoin
lineaarisen 23.3.
World Discoveret-
risteilijällä. Odotettavissa
laajaa aktiivisuutta
alabandeilla.

Teksti ja kuvat:

Jukka Heikinheimo, OH2BR/VP6BR

Sisu, sauna ja Sibelius

Yllämainitut asiat ovat suomalaisten tunnusmerkkejä - eikös vain? Mutta mikä tekee suomalaisista niin päteviä peditiomiehiä? Vastaus on päivänselvä: koska sauna ja Sibelius ovat radioamatöörien matkakoh-teissa erittäin harvinaisia, jäljelle jää vain sisu. Ja kas, sehän onkin juuri se elementti, joka tekee peditiosta onnistuneen, sillä ilman sisua ei workita kymmeniä tuhansia kusoja lyhyessä ajassa. Joku kansallisuus voisi pinnan kiristyyssä turvautua pitkään siestään, joka päättyy hyvään viiniateriaan. Toinen taas muutama isoon huurteeseen. Voinemme olla yhtä mieltä siitä, että kumpikaan vaihtoehto ei anna kusoja, ei ainakaan laadukkaita. Ruualle ja juomalle erityisen persoja veikkoja ei taida ollakaan radiokaukomatkailijoiden joukossa, vaan enemmänkin askeetteja.

Kun tähän päivään mennessä olen pitänyt VP6BR-kutsulla lähes 40.000 kuso, voin todeta, että vain sisu antaa voimia jatkaa kusunpitoa siinä vaiheessa, kun takapuolesta on tunto kaikonnut, korvissa kuuluu kaiken aikaa korkea vinkuna ja silmät ovat painumassa väkisin kiinni. Useat ovat ne kerrat, kun vähäisen yöunen seurauksena peditiomies on torkahtanut ja havahtunut vasta bandin outoon hiljaisuuteen: pile-up'pi odottaa sinun antavan kuson päättymismärkin eli kirjaimet TU. Silloin tarvitaan paljon Sisua, jotta pile-up'pi voisi jatkaa.

Loppuvatko pile-up'it joskus?

Seuraan workkiessani silmä kovan tietokoneen monitoria, koska näen siitä kulloisenkin vasta-aseman VP6BR-tilanteen. Vaikka ensikertalaisia tuleekin vielä runsaasti,

lähes puolet asemista on jo pitänyt kuson tai pari aiemmin kanssani. On myös monia "suurkuluttajia", joille jo tässä vaiheessa on ollut leikintekoa päästä kymmeneen kontaktiin VP6BR:n kanssa, luonnollisesti eri bandeilla ja modeilla, kuten tapaam kuuluu.

Monitori tekee mahdolliseksi myös ns. duplikaattikusojen torjumisen. En halua toiseen kertaan vaihtaa samalla bandilla ja modella "59"- tai "599"-raportteja, koska siinä ruokkisin vain kutsujan egoa. Hän voisi nimittäin uudella kusolla vielä kerran näyttää muulle porukalle, kuinka helppoa on tuon halutun DX:n saaminen isostakin pile-up'ista. Niinhän se onkin, kun on isosti tehoa ja paljon alumiinia taivaalla. Minun on tietysti pakko vastata tuolle isolla egolla varustetulle hamssille, koska muuten hän hankaloittaisi muun pile-up'in kopittamista. Olen kuitenkin päättänyt olla häntä ovelampi ja keksinyt kohteliaan, mutta toimivan häpeärangaistuksen: en anna hänelle raporttia, vaan sanoman "QSO B4 BUT NICE SU AGN 73." Taval-linen vastaus kuvaamassani tilanteessa olisi pelkkä QSO B4 (eli kuso pidetty aikaisemmin), mutta en halua toisaalta loukata ketään, joten olen (oleviani) iloinen kohtaamaan kaverin jälleen. Totuus on tietenkin toisenlainen, kuten hankin hyvin ymmärtää, mutta tähän olin ironiaa. Koko pile-up'pi kuulee kutsujan koolin ja näin hänet on ripustettu häpeäpaaluun. Ei taida toista kertaa langeta samaan syntiin?

En ole vielä havainnut pile-up'pien harvanevan muuten, kuin kelin hiipumisen johdosta, mutta olen kyllä huomannut "asiakaskunnan" muuttuneen - vähemmän "isoja pyssyjä" ja enemmän "pikku pistoo-leja". Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että

korvat ovat yhä kovemmalla koetuksella signaalien heiketessä. Myös laatu on laskusuunnassa. Yhä useammin vastaan tulee kutsuja, joiden radioamatööriharras-teen tuntemus on lähellä nollaa eli he eivät tiedä Pitcairnistä, prefikseistä tai hyvästä kusunpitotavasta juuri mitään.

Meitä on joka lähtöön

Voin tuoreesta kokemuksesta kertoa, että otsikon toteutus perustuu tosi elämään. Workkimistyyli vaihtuu maanosasta, kansallisuudesta ja yksilöstä toiseen. Kuten tunnettua, eurooppalaiset ovat kurittomimpia pile-up'eissa ja viisainta onkin aloittaa skandinaavien workkiminen kutsumalla seekuuta suomenkielellä. Ensiksi workitaan suomalaiset pois, sitten ruotsalaiset ja norjalaiset ruotsiksi ja saksalaiset englanniksi. Viimeistään tässä vaiheessa muut eurooppalaiset ovat hais-taneet "palaneen käryn" ja käyvät kuumina jaksolla. Jos yritän keskeyttää Euroopan pile-up'in ehdottamalla "please standby for Northern Europe", seurauksena on paljon pahaa verta ja herjoja ennen, kuin kuumaveriset luonteet taipuvat olemaan hetken hiljaa.

Eurooppalaisille ei merkitse paljonkaan se, että olet saanut muutaman kirjaimen tunnuksesta ja yrität pitää muut hiljaisina toistamalla noita kirjaimia. Vasta koko tunnuksen ja raportin antaminen hiljentää tuon kurittomien joukkion muutaman sekun-nin ajaksi vetämään henkeä seuraavaa karjuntaa varten. On se hyvä, että ihmisen on elääkseen pakko hengittää, muuten muutamat tietyt kansallisuudet hoilotttaisivat tunnustaan taukoamatta. Etelä-amerikkalaiset kuuluvat tähän samaan estottomaan porukkaan.

Kelitetieto

Olin jo luopunut toivosta mitään aikaan, kun kuulin CW:llä lähettämäni CQ:n saavan oudon vastauksen: HF'ltä tuttu tunnus JY9NX siinä kutsui minua kuudella metrillä! Heti perään seurasi jatkoa: 5B4AGC, 4X1RF, 9H1CG, 9H1PA, 9H1BT ja pienen, mutta epätoivoksen yrittämisen jälkeen myös EH7KW.

Pitcairn-saarella 23. maaliskuuta vuonna 2000.

Jenkkikontestin toisena yönä kohonnut kova tuuli irrotti 10 m pitkän alumiinimaston tuulenpuoleisen yläharuksen solmun ja nurjautti maston puolesta välistä. Onneksi antennit laskeutuivat ns. "broadside" ja nyt ne ovat kumpikin 5 m pitkän putken nokassa. Kaikki bandit toimivat normaalisti ja voin huokaista helpotuksesta. Katastrofi oli todella lähellä.

Banaanikin on tavallaan pile-up!

DX

VP6BR Pitcairn Island DXpedition

40 vuoden haave toteutuu

Osa 4

Radioamatööritoimintaa Pitcairnilla

STOP PRESS
Jukan, OH2BR,
unelmaretki alkaa olla
ohitse. Jukka purki
VP6BR-asemansa
torstaina 21.4. ja lähti
Pitcairn-saarelta
sunnuntaina 23.4.
yli 53.000 yhteyttä
rikkaamana.

Teksti ja kuvat:
Jukka Heikinheimo, OH2BR/VP6BR

DX-pedition arkea: kipannut antenni.

Uranuurtajat

Pitcairnin saari on eräs maapallomme eristäytyneimmistä paikoista ja siksi sen tietoliikennehistoriassa radio näyttlee merkittävää osaa. Pitcairnin vuodesta 1790 alkavan nykyhistorian alussa saarelaiset tosin kartoivat ulkopuolisia, koska se olisi merkinnyt varmaa hirttuomiota Bounty-laivan kapinan vuoksi. Mutta kun vuonna 1814 saari jälleen "löydettiin", viimeinen elossa oleva kapinallinen John Adams sai armon vierailevien sotalaivojen päälliköiden silmissä, sillä hän oli uskoon tultuaan sovittanut rikoksensa luomalla Pitcairnista mallikelpoisen yhdyskunnan. Siitä lähtien saarelaisten huolena onkin ollut liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien parantaminen kunkin aikakauden uusimpia keksintöjä hyödyntäen.

Koko viime vuosisadan ajan Pitcairnin oli yksi monista pisteistä kartalla ja vain aniharva Tyynellä valtamerellä purjehtiva laiva viitsi nähdä vaivaa poiketakseen reitiltään mokoman vuoksi. Kun Panaman kanava vuonna 1914 avattiin, Pitcairnin osoittautui olevan Panaman ja Uuden Seelannin välisen laivareitin varrella, sen puolivälissä. Nyt kaikenlaisia aluksia alkoi riittää keskimäärin yksi joka viikolle.

Morsemerkeillä tapahtuvaa valomerkinantoa laivojen kanssa alkoi Pitcairnilla vuonna 1921 harrastaa Andrew Young (vuodesta 1938 VR6AY). Hänen toimintansa inspiroimana Marconi-yhtiö lahjoitti 1922 kidevastaanottimen, jonka avulla oli mahdollista vastaanottaa laivojen viestejä horisontinkin takaa. Vuonna 1926 eräs uusiseelantilainen radioharrastelija lahjoitti pienen lähettimen ja 1938 kaksi amerikkalaista asensi Pitcairnille yksityisen

keräyksen tuloksena saaduilla varoilla hankitun radioaseman.

Floyd McCoy, VR6AC, tuli tunnetuksi "Pitcairnin äänenä" toisen maailmansodan jälkeen. Hänen hamshakkinsa ei mitenkään poikkea tuonaikaisista vastaavista radioharrastelijan "pyhätöistä" muualla maailmassa. Huoneen seinätkin oli sen ajan tyyliin tapetoitu QSL-korteilla.

Tom ja Betty Christian

Nuori mies nimeltään Thomas (Tom) Christian sai tietoliikenneteknikon koulutuksensa Uudessa Seelannissa 1950-luvun puolivälissä. Ammattinsa ja paikallisten vanhempien hamssien innostamana Tom

aloitti uransa radioamatöörinä vuonna 1957. Tunnus VR6TC koristaa todennäköisimmin useimpien maailman hamssien lokikirjaa, sillä Tom on tähän mennessä pitänyt yli 100.000 kusoa. Marraskuussa alkavat eläkepäivät houkuttelevat Tomia jatkamaan DX-harrastusta vanhaan malliin.

Yli kahden vuoden ajan hänen kuten muidenkin Pitcairnin radioamatöörien tunnus on alkanut prefiksillä VP6. Muistamehan suuret juhllaisuudet Hong Kongissa VR2 (ex-VS6) tämän Englannin siirtomaan siirtyessä takaisin Kiinalle. Samalla Kiina sai myös VR-prefiksin omakseen. Vanhemmat hamssit muistavat VP6-prefiksin kuuluneen Barbadoselle vuoteen 1974 saakka.

Jukan ensimmäinen asemapaikka saarella.

VP6BR Pitcairn Island DXpedition

40 vuoden haave toteutuu

Osa 5

VP6BR-peditio on päättynyt!
Tavoitteet ja todellisuus

Teksti ja kuvat:
Jukka Heikinheimo, OH2BR/VP6BR

VP6BR-aseman osasijoittelukuva 45 metrin korkeudelta. Vasemmalta "ulkohuone", itse asemarakennus ja oikealla generaattorivaja

Tätä kirjoittaessani purjehdin toista päivää eteläisellä Tyy-nellä valtamerellä matkallani Pitcairnilta Uuden Seelannin kautta kotimaahan. Voisi kuvitella, että vasta muutama päivä sitten saavuin saarelle täynnä puhtia workkimaan nopeasti bandit puhtaiksi ja sen jälkeen nauttimaan turismista. Kolme kuukautta voi olla todella lyhyt aika, mikäli huolehtii siitä, että tekemistä riittää yllin kyllin.

Totuus on kuitenkin se, että tasan kolme kuukautta sitten astuin Pitcairnin vulkaaniselle maaperälle tarkoitukseni antaa kaikille halukkaille vähintään yksi yhteys saarelle ja kaikkein halukkaimmille, ja kykenevimille, yhteys kaikilla käytössäni olleilla modeilla (CW, SSB ja RTTY) ja bandeilla, joilla sopivien keliolosuhteiden salliessa se olisi käytännössä mahdollinen. Saavutinko tavoitteeni, siihen on kukin pätevin vastaamaan omalta kohdaltaan. Yritystä löytyi ainakin minun puoleltani.

Mikä sitten oli käytännössä mahdollista? Auringonpilkkumaksimin aikaan kaikkien bandien 10-80 m olisi pitänyt olla reilusti auki kaikkiin maanosiin. Jopa kuusi metriä saattaisi parhaimmillaan hetkeksi aueta Eurooppaan. Tosin 160 m kusot Suomeen olivat asiantuntijan (OH1XX) mukaan erittäin epätodennäköisiä, mutta yrittänyttä ei laiteta.

Nyt voin reilusti todeta, että hyvät kelit yllättivät minut ja varmasti monet muutkin joka bandilla, niin helpolta kusionpito toisinaan tuntui. Kun kuudella metrillä workitaan maapallon toiselta puolelta Lähi-Itään ja Etelä-Eurooppaan usean

aseman kanssa, kympin ja kahdentoista monituntiset ilta- ja aamupalaverit Eurooppaan sekä seitsemäntoista ja kahdenkymmenen metrin aamupalaverit Suomeen ovat rutiinijuttu, ei voi puhua Pitcairnista "mustana aukkona" Suomen näkökulmasta katsottuna. Ja aika moni suomalainen pääsi VP6BR:n lokiin jopa "kotimaan bandilla" eli 80 m:llä vähintään CW:llä, muutamat jopa SSB:llä!

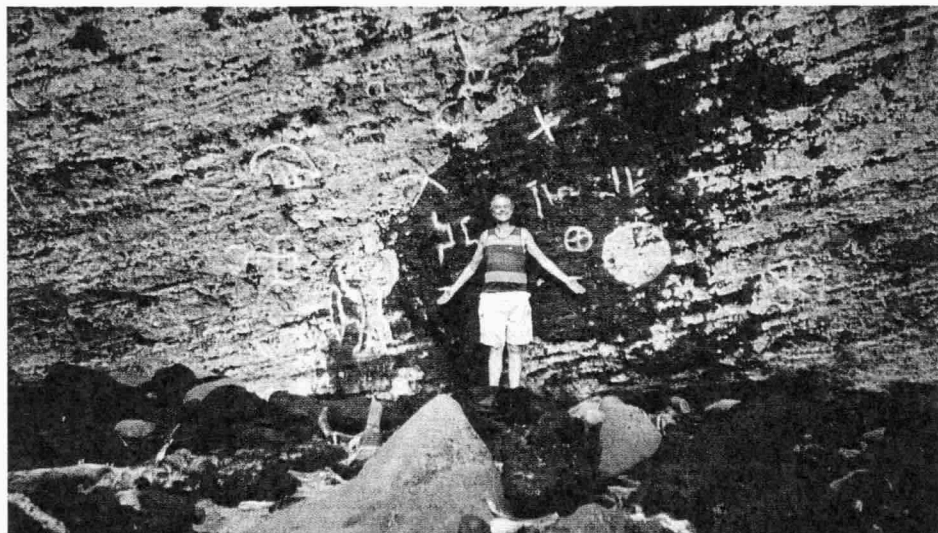
Kelit siis suosivat kaukomatkailijaa. Sainkin monelta tahoilta onnitteluja hyvin valitun peditioajankohdan vuoksi. Matkani ajankohdan vaikuttivat luonnollisesti monet asiat, mutta olin toki tietoinen siitä, että erinomaiset kelit olivat mahdollisuuksien rajoissa, mikäli auringonpilkkut jaksaisivat hyvin kevään 2000 kuluessa. Keliennusteet olivat varovaisen optimistisia, joten niin olin minäkin.

Seuraavana duplikaateista puhdistettu yhteenveto kuso-, zone ja maaluvuista bandeittain ja lähetyslajeittain:

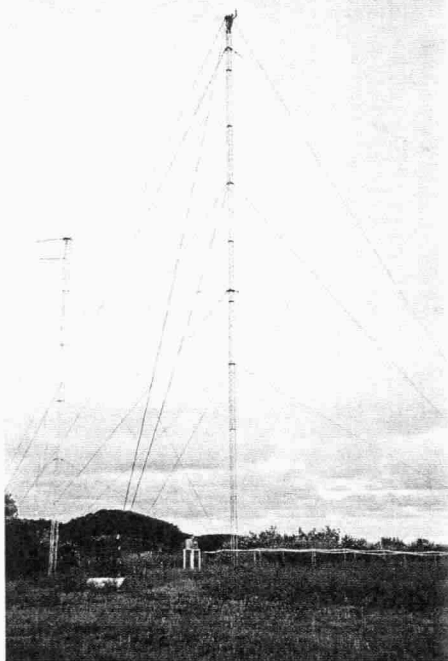
Bandi	CW QSO/Z/C	SSB QSO/Z/C	RTTY QSO	Yht QSO
160	568/25/42	34/10/11	-	602
80	1261/29/62	779/27/51	-	2040
40	3282/35/93	1372/32/70	-	4654
30	3198/33/91	-	-	3198
20	3936/35/87	3097/40/106	371	7404
17	2791/29/80	2669/33/92	-	5460
15	4589/35/92	4658/40/108	245	9492
12	2834/31/86	2868/31/93	-	5702
10	5717/34/94	8471/40/125	395	14583
6	300/22/33	414/18/33	-	714
Yht	28476	24362	1011	53849

Duplikaatteja on n. 3,4% kokonaiskusomäärästä. Ilman määrätietoista duplikaattientorjuntaa niitä olisi ollut arviolta 15%. On muistettava, että osallistuin neljään kontestiin, joissa oli workittava myös peditio kuluessa aiemmin workittuja asemia.

OH2BR ja Down Rope. Jälkiä muinaisten polynesialaisten asumisesta Pitcairnilta.

Radioaseman 45 m korkea masto, huipussa turistina OH2BR pedition päättymisen jälkeen.

Huippuhetket bandeittain

160 m

Voimakkaat (S9...S9+20 dB!) EU-signaalit jopa SSB:llä tosin vain lyhyen "Greyline-ikkunan" (5-10 minuuttia) aikana. Loistokusot Israeliin (4X4DK ja 4X4NJ). OH1XX ja OH2BU kuulivat VP6BR:n signaalin. Kusoja Ruotsiin ja Tanskaan asti.

80 m

Monet OH-kusot – jopa SSB:llä - reiluilla signaaleilla useana päivänä juuri ennen auringonnousua Suomessa ja heti Pitcairnin auringonlaskun jälkeen ilmakehän rutinoista huolimatta! Runsaasti EU:ta, pileupit Japaniin molemmilla modeilla.

40 ja 30 m

Luotettava "työhevosek" aina valmiina kunnon pile-up'piin. Silloin tällöin sain aikaan runsaan EU-pileupin jopa 40 m SSB:llä. Auringonnousun ja -laskun ajan luotettavimmat bandit. 30 m signaaleissa usein vaikeasti luettava "ontto" helinä monitie-etenemisestä johtuen.

20 ja 17 m

Luotettavat BIG SIGNAL -bandit kaikkiin maanosiin Pitcairnin pimeässä yössä. 20 m "puruluu" jäi kunnolla kaluamatta muiden bandien painaessa päälle. 17 m tuotti monesti iloisen yllätyksen hienoilla aukeamisillaan. Ajoittain myös DX-signaalien pohjoista värinää ja häipymistä.

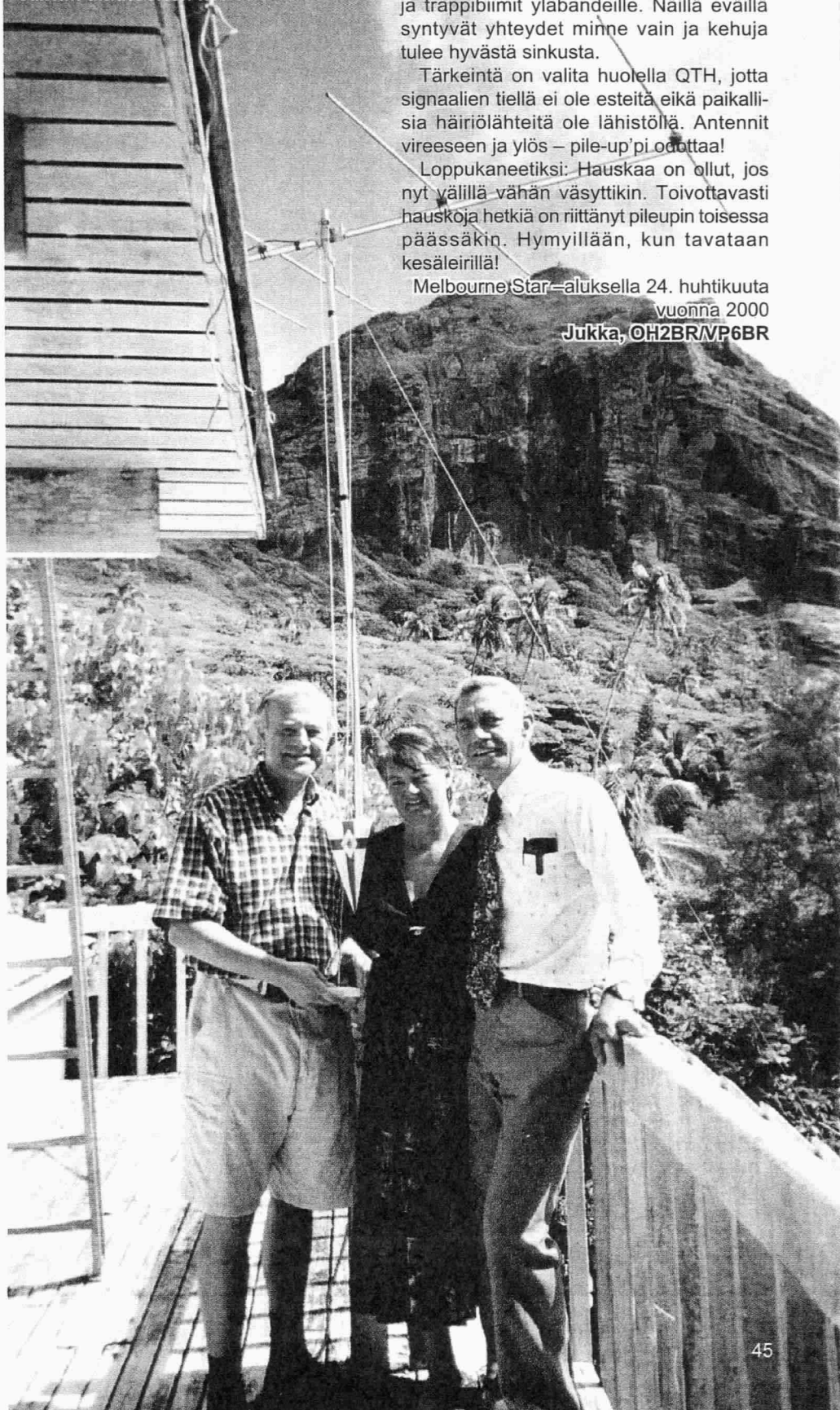
15 m

Jäi ajankäytön kannalta katsottuna ehkä jonkin verran muiden bandien jalkoihin. Avautui muutama tunti ennen auringonlaskua ja tarjosi hyvää keliä pitkälle yöhön. Muutama todella iso EU-pileuppi Pitcairnin pikkutunneilla.

12 ja 10 m

Todelliset yllättäjät, varsinkin 10 m luotettavat EU-kelit hyvillä sinkuilla olivat miellyttävä yllätys. Kymppi oli kaikkein produktiivisin bandi. 10 ja 12 m olivat ainoat käyttökelpoiset bandit valoisaan aikaan. Jenkkien määrä tuntui loputtomalta. Vielä pedition viime päivinä vastaan tuli mobile- ja QRP-asemia USA:sta, jotka eivät tienneet VP6BR:stä (eivätkä VP6:sta!) hölkäsen pöläystä.

SRAL:n viiri koristaa nyt myös Pitcairnin amatöörien kokoelmaa.

6 m

"Maaginen bandi" oli nimensä veroinen. Juuri kun aion ristiä sen "kohanabandiksi", se avautui milloin minnekin. Kaikki tuntui silloin mahdolliselta. Lähes joka päivä oli kyllä TEP-keliä Keski-Amerikkaan ja Havaijille. Majakat ja videosignaalit olivat hyviä keli-indikaattoreita.

Loppumietteet

Hyvillä keleillä hyvästä paikasta workitessa ei tarvita kummoisiakaan laitteita: pikkulinkku 400-600 W, dipolit alabandeille ja trappibiimit yläbandeille. Näillä eväillä syntyvät yhteydet minne vain ja kehuja tulee hyvästä sinkusta.

Tärkeintä on valita huolella QTH, jotta signaalien tiellä ei ole esteitä eikä paikallisia häiriölähteitä ole lähistöllä. Antennit vireeseen ja ylös – pile-up'pi odottaa!

Loppukaneetiksi: Hauskaa on ollut, jos nyt välillä vähän väsyttikin. Toivottavasti hauskoja hetkiä on riittänyt pileupin toisessa päässäkin. Hymyillään, kun tavataan kesäleirillä!

Melbourne Star-aluksella 24. huhtikuuta
vuonna 2000

Jukka, OH2BR/VP6BR

Järvenpään Radioamatööri OH2AP

73!

*Jukka
OH2BR/VP6BR*

CERTIFICATE

**Between 25 January
and 21 April 2000,
Jukka Heikinheimo (Finland)
made a record 56,239
amateur radio contacts
from Pitcairn Island
in the Pacific Ocean**

**Keeper of the Records
GUINNESS WORLD RECORDS LTD**

SARISPORT